

Bijlage VMBO-GL en TL
2007

tijdvak 1

geschiedenis en staatsinrichting CSE GL en TL

Bronnenboekje

Staatsinrichting van Nederland

+ Nederland en Europa

bron 1

Over een demonstratie op 15 maart 1848.

Grote opschudding bij de regering en het parlement.

Honderden arbeiders trokken met muziek en vaandels onder leiding van enkele politieke leiders door Den Haag. Zij gingen zelfs langs het paleis van de koning.

bron 2

Over een politieke leider rond 1900.

In de Sociaal Democratische Bond (SDB) kreeg hij al spoedig de leiding. Hij was eerder predikant geweest. Hij was radicaal en fel; niemand kon met meer hartstocht het volk in beweging brengen dan hij. Veel socialisten vereerden hem als een heilige. In het Noorden én in Amsterdam had hij grote invloed op de arbeiders. In 1886 werd hij tot een jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens het beledigen van de koning. In 1888 werd hij door een district in Friesland naar de Tweede Kamer afgevaardigd. Hij had eigenlijk geen vertrouwen in het parlement. Er was maar één weg: die van revolutie. Een deel van de socialisten keerde zich van hem af en stichtte een nieuwe partij.

bron 3

Een bijeenkomst van vrouwen.

Vereniging voor
Vrouwenkiesrecht

bron 4

Over de Grondwet van 1917.

Het bijzonder lager onderwijs dat aan de wet voldoet, zal net als het openbaar onderwijs door de staat worden betaald. Eenzelfde soort regeling geldt ook voor het bijzonder voortgezet onderwijs.

bron 5

Voorpagina van een blad (1930).

bron 6

Een poster van de ANWB (=Algemene Nederlandse Wielrijders Bond) uit 1916.

bron 7

Eerste uitbetaling van de AOW (1957).

bron 8

Affiche van de Bond van Arbeiderszangverenigingen (1921).

bron 9

Viering van Bevrijdingsdag (1945).

bron 10

Een kaart van Europa.

bron 11

Een Europese instelling in vergadering bijeen.

bron 12

Een bankbiljet.

bron 13

Vrouwe Justitia.

bron 14

Uit een krant van 12 september 2005:

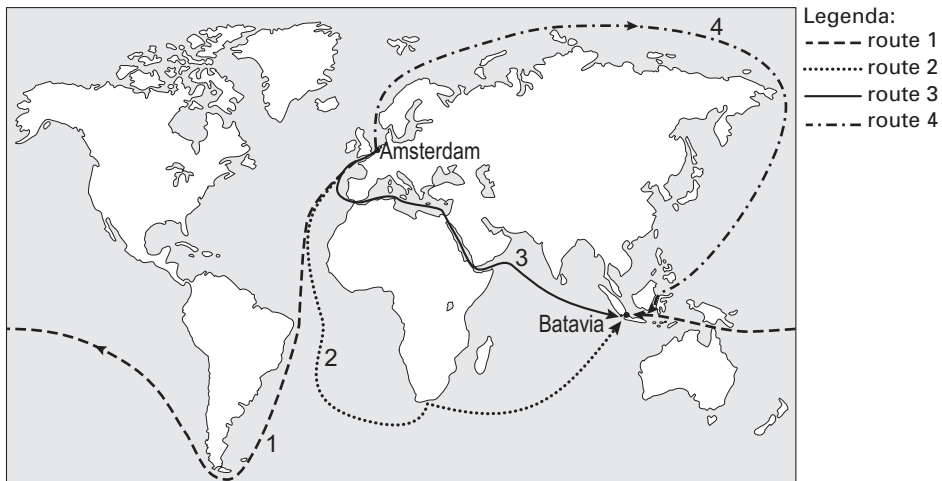
De rechtbank bepaalde dat de Nederlandse overheid de SGP, een christelijke politieke partij, geen subsidie meer mag geven. Deze beslissing nam de rechtbank omdat vrouwen geen volwaardig lid kunnen worden van deze partij. Vrouwen mogen geen vertegenwoordigende functies namens deze partij uitoefenen, zoals bestuurslid of Kamerlid.

De koloniale relatie Indonesië-Nederland

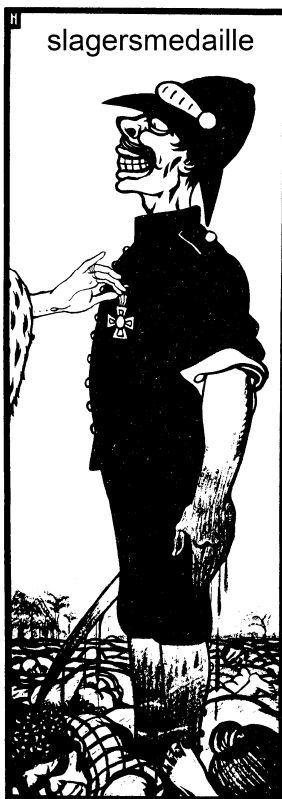
+

Het Indonesisch-Nederlands conflict 1945-1949

bron 15

bron 16

Deze spotprent werd in 1905 gemaakt nadat koningin Wilhelmina een hoge militaire onderscheiding had uitgereikt aan generaal Van Heutsz. Van Heutsz was onder andere bekend geworden door zijn manier van optreden in de Atjeh-oorlog. De spotprent kreeg als titel 'slagersmedaille'.

bron 17

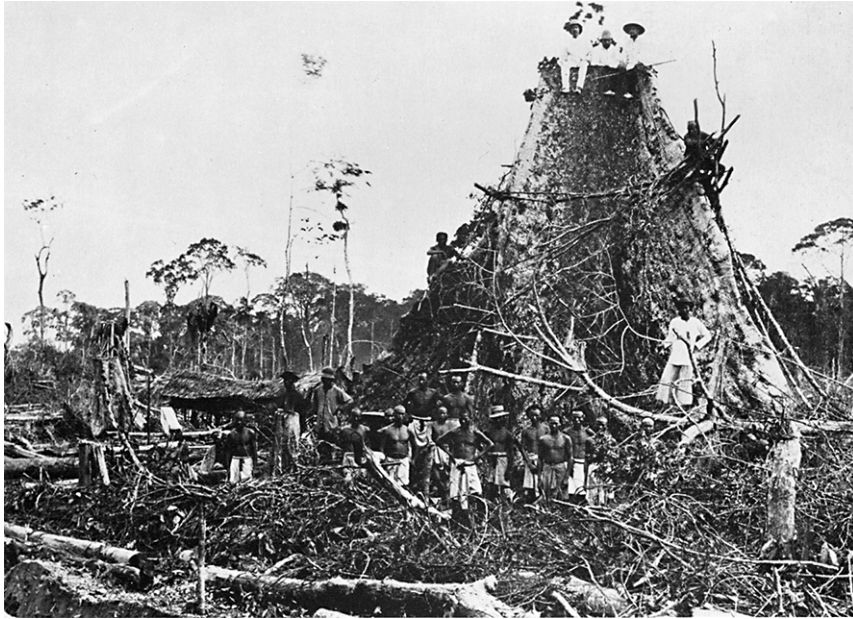
Een beeld van 'de Javaan' met een onderdeel van een machine op schoot.

Het beeld sierde de entree van het kantoor van een firma in Amsterdam. Het bedrijf leverde dit soort motoren, die in werkelijkheid groter waren, aan de suiker- en rubberindustrie in Indonesië. Sinds 1914 werd er reclame voor dergelijke machines gemaakt met de zin: "Jarenlange ervaring heeft geleerd dat de bediening zeer eenvoudig is en zonder enig bezwaar aan inlands personeel overgelaten kan worden."

bron 18

Regenwoud wordt ontgonnen en voor plantages geschikt gemaakt (rond 1880).

bron 19

Zwembad Tjikini in Batavia. Bij dit zwembad stond een bord met de tekst 'verboden voor honden en inlanders' (1936).

bron 20

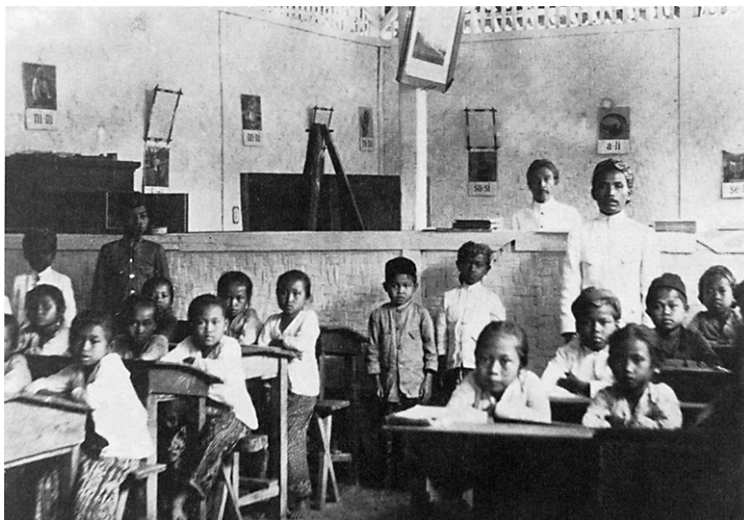
Verschillende Indonesische personen worden op postzegels vereerd als nationale helden. Zij hebben zich in de loop van de geschiedenis verzet tegen vreemde koloniale overheersers.

Van linksboven naar rechtsonder: Dipo Negoro, Teuku Umar, Kartini en Tjokroaminoto.

bron 21

Lagere school in een desa, Java (rond 1910).

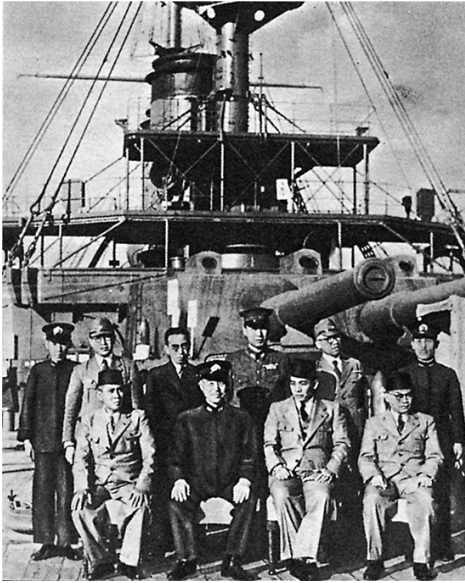
bron 22

Uitspraak van een Nederlandse minister over het koloniale beleid (rond 1917).

Het moet voor een bestuurder veel aangenamer zijn om een ontwakend volk voor te bereiden op eigen benen te staan, dan een slapend volk te onderdrukken.

bron 23

Soekarno en Hatta bezoeken Japan.

bron 24

Een plantersfamilie.

bron 25

Een VOC-schip.

bron 26

Drie uitspraken:

uitspraak a:

Mijn uiteindelijke doel is om het Indonesische volk te bevrijden van de Nederlandse, maar ook van de Japanse overheersing.

uitspraak b:

Welnu, behoud voortaan die twee vijfde van uw oogst voor u zelf, maar sta mij daarentegen slechts één vijfde af, niet van uw oogst, maar van uw grond.

uitspraak c:

Insulinde (= Indonesië) is een prachtig paard waarop een dief zit.

bron 27

Een interneringskamp.

bron 28

Bijeenkomst van de Nederlandse regering en Indonesische vertegenwoordigers in Den Haag.

bron 29

Soekarno wordt gearresteerd.

bron 30

Nederlandse troepen schepen zich in om de orde en rust te gaan herstellen in Indonesië.

bron 31

Soldaten van de Republiek Indonesia bewaken een weg in Djokjakarta (1948).

bron 32

Uit de Volkskrant van 17 augustus 2005:

Minister Bot in Jakarta (2005)

Wat in 1995 bij het staatsbezoek van de koningin niet kon, kan nu wel: minister Bot van Buitenlandse Zaken heeft in Indonesië de Bevrijdingsdag op 17 augustus mee gevierd. Nooit eerder heeft Nederland een minister afgevaardigd naar dit feest. Nederland heeft altijd vastgehouden aan 27 december 1949 als de datum waarop Indonesië onafhankelijk werd. De Indonesische minister van Buitenlandse Zaken zei dat hij het zag als een erkenning dat de Indonesiërs onafhankelijk zijn geworden omdat zij dat zélf besloten hadden. Minister Bot heeft zijn spijt betuigd over wat er na 17 augustus 1945 is gebeurd. Het woord excuses komt bij de minister niet over de lippen. In de hoek gedrongen door vragenstellers erkende Bot dat in deze kwestie rekening gehouden moet worden met gevoeligheden. Echte excuses zouden in Nederland verkeerd kunnen vallen. De Indonesiërs zouden wel begrijpen dat Nederland eigenlijk excuses maakt door te spreken over spijt.